

Svar på remiss- En ny förordning om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder U2022/02259

Örebro universitet har beretts möjlighet att lämna synpunkter på rapporten ”En ny förordning om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder” U2022/02259 till Utbildningsdepartementet.

Örebro universitets synpunkter har sammanställts av campuschef, efter inspel från flera delar av verksamheten: vicerektor för internationalisering, internationaliseringsstrateg, handläggare på Internationella kontoret, Housing Office vid Örebro universitet, Relocation Office vid Örebro universitet samt universitetets ekonomiavdelning.

Örebro universitet (ORU) ser positivt på och ställer sig bakom förslaget till ny förordning om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder för att säkerställa internationalisering på lärosäten och rörligheten bland forskare. Alla statliga universitet och högskolor får därmed samma förutsättningar att konkurrera om internationella studenter samt forskare, universitetslektorer och professorer på lika villkor. Vi anser dock att förslaget på några punkter behöver justeras. Dessa redovisas nedan.

Det ska vara tillåtet att hyra ut bostäder till fler grupper

Studenter

Förslaget omfattar i sin nuvarande utformning inte studenter från länder inom EU/EES som är avgiftsbefriade och som studerar utanför ett utbytesprogram. Möjligheten att erbjuda boende även till dessa studenter och inte bara till avgiftsskyldiga är viktig för att svenska lärosäten ska kunna attrahera de bästa studenterna från EU/EES samt kunna konkurrera med lärosäten i andra länder. Dessa studenter har också svårigheter att få boende av samma skäl som avgiftsskyldiga och att utesluta denna grupp av studenter kan utgöra hinder för olika former av samarbeten inom EU-program. 3 § bör därför ändras för att även omfatta EU-/EES-studenter.

För att motverka förekomsten av vakanser och därmed minimera användningen av anslagsmedel på ett effektivt sätt bör även uthyrning till svenska studenter vara möjlig i begränsad omfattning, förslagsvis i perioder om 6 månader. Detta skulle även bidra till att lösa en del av bostadsbristen för svenska studenter. Förfarandet skulle endast utnyttjas vid vakanser och inte utgöra skäl till att utöka bostadsbeståndet.

Anställda

Förslagets 3§ punkt 5c ser vi som problematisk. Tidsgränsen om 5 år kan komma att motverka ett av syftena med förändringen i förordningen med att öka rörligheten bland forskare. Den generella bostadsbristen i Örebro utgör ett hinder vid rekrytering av forskare, lektorer och professorer och kan avgöra om rekrytering kan slutföras eller ej. Vi kan inte se vilken avgörande betydelse en sådan tidsgräns skulle ha. Tidsgränsen för avlagd doktorsexamen bör därför tas bort och en möjlighet för tidsbegränsad uthyrning till kategorin anställda vid högskolan under 3 § punkt 5 läggas till, förslagsvis med en omfattning av 12-24 månader.

Nya krav för att universiteten och högskolorna ska få hyra bostadslägenheter

Vi ser ett behov av att förtydliga både definitionen av bostadsbrist och vem som beslutar om att det råder bostadsbrist eller ej, då detta är avgörande för möjligheten till uthyrning. Bostadsbrist kan se ut på olika sätt i en kommun; det kan råda brist på mindre lägenheter lämpade för studenter medan det finns gott om större lägenheter, det kan vara brist på lägenheter vissa delar av året eller, som i Örebro kommun, där det råder brist på möblerade studentlägenheter. Vid bedömning av bostadsbrist bör det därför även tas i beaktande om hyresvärdar som erbjuder student- och forskarlägenheter hyr ut möblerat eller har uthyrningssystem och information anpassade till personer som inte har ett svenskt person- eller samordningsnummer och inte kan svenska.

Vi föreslår därför att varje lärosäte får motivera anledningen till bostadsbrist i aktuell kommun.

Universiteten och högskolorna får inte överlåta uppdraget att tillhandahålla bostäder till en extern aktör

I förslaget står det att det är lämpligt att begränsa uppdraget att tillhandahålla bostäder till universiteten och högskolorna, och att inte ge dem möjlighet att överlåta uppdraget till någon annan aktör. Motiveringen till detta är att en extern aktör som hyr ut bostäder får ersättning av lärosätet för kostnader som inte täcks av hyran, vilket är att betraktas som statligt stöd om avtalet inte är marknadsmässigt. Här vill Örebro universitet att man bör se över möjligheterna till upphandling av en sådan tjänst enligt LOU eller eg. LUK (tjänstekoncession) i likhet med andra upphandlade tjänster.